

Protokoll rådet för funktionshinderfrågor i Bromma och Hässelby-Vällingby

Närvarande:

Ledamöter

Annika Symreng, DHR

Gull-Britt Lindahl, SDF

Kaj Nordquist, SRF

Keity Klynne Löfgren, SRF

Leonore Nyström, Astma- och allergiföreningen i Stockholm

Therese Lagerman, RBU

Tjänstemän

Bromma stadsdelsnämnds presidie samt Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnds presidie gästar rådet kl 14-15;

Johan Heinonen - ordförande Bromma sdn

Rose-Marie Rooth – 2:e vice ordförande Bromma sdn

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning:

Gunilla Ekstrand - Stadsdelsdirektör

Ludvig Jansson – Verksamhetscontroller, avdelningen för individ
och familj

Ann-Sofie Crona – Verksamhetscontroller, avdelningen för äldre,
funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Maria Cassel – Enhetschef, avdelningen verksamhetsstöd och
stadsmiljö, stadsmiljö och hållbarhet

Hanna Fürstenberg Danielsson, – Strateg, avdelningen
verksamhetsstöd och stadsmiljö, stadsmiljö och hållbarhet

Bromma stadsdelsförvaltning

Susanna Halldin Olsson - Stadsdelsdirektör

Fredrik Skoglund – Avdelningschef, avdelning socialtjänst och
fritid

Frida Samuelsson – Verksamhetscontroller, avdelning socialtjänst
och fritid

Bo Westin – Lokalstrateg, avdelning ekonomi, lokal och stadsmiljö

Cecilia Forsgren – Parkingenjör, avdelning ekonomi, lokal och stadsmiljö

Övriga:

Teckenspråkstolkar, Stockholmstolkarna

Frånvarande:

Edvin Lidén, HiSUS

Tarek Abdellatif, SDF

Marie Lissäng – Avdelningschef, avdelningen för äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Lisa Carlsson – ordförande Hässelby-Vällingby sdn

Michaela Hollis – 1:e vice ordförande Hässelby-Vällingby sdn

Özlem Körham – 2:e vice ordförande Hässelby-Vällingby sdn

Mattias Keresztesi – 1:e vice ordförande Bromma sdn

Ida Gesteby Wedemalm - Strateg, avdelningen verksamhetsstöd och stadsmiljö, lokalenheten

Tidpunkt:

2024-11-06, klockan 14.00-16.00

Plats:

Bromma stadsdelsförvaltning

Köpsvängen 24

Lokal Brommasalen

Protokoll justerat 2024-11-13

Kaj Nordquist

Justerare

Gull-Britt Lindahl

Justerare

Dagordning

1. Mötets öppnande

Mötet öppnas av ordförande.

2. Föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

4. Utseende av justerare och tid för justering

Protokollet justeras av Kaj Nordquist och Gull-Britt Lindahl, 2024-11-13.

5. Val av vice ordförande i rådet år 2024-2026

Therese Lagerman utses till vice ordförande.

6. Dialog med stadsdelsnämndernas presidier och stadsdelsdirektörer

Uppskattning framförs från hela politiken att de bjuds in att delta vid sammanträdet. Tyvärr kom några förhinder från presidierna men de som deltar tar med sig synpunkter till båda nämnder. Det är viktigt att få rådets inspel till förvaltningarnas verksamhetsplan för nästkommande år.

Verksamhetsplan (VP) 2025

Finansborgarrådets förslag till budget 2025 har bilagts kallelsen samt en sammanfattning av de delar som berör stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Förvaltningarnas föreslagna satsningar och aktiviteter 2025 har också bilagts kallelsen.

- Förvaltningarna presenterar kommunfullmäktiges förslag till budget 2025 med fokus på de delar som berör stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri.

Stadsdelsnämnderna ska utgå från stadens budget och de styrsignaler som framkommer där när vi riktar våra prioriteringar. Förvaltningarna berättar om budget 2025 utifrån den information som bifogats med kallelsen och som även bifogas protokollet.

- Förvaltningarna presenterar de planerade aktiviteter/satsningar 2025 för personer med funktionsnedsättning som har skickats ut bifogat kallelsen och som även bifogas protokollet.

- Rådet lämnar synpunkter kring förslag på förvaltningarnas planerade aktiviteter samt vad förvaltningarna bör prioritera i verksamhetsplan 2025 för ökad tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Rådet lyfter att det är viktigt att tänka på att de flesta personer med funktionsnedsättning inte har stödinsatser från förvaltningarna. Delaktighet behöver säkerställas inom alla områden i samhället. Ett exempel som lyfts är att många inte kan använda bokningssystem när det byts ut till läsplatta. Det är viktigt ta in målgruppen för att lämna synpunkter kring utvecklingsarbete vad gäller exempelvis digital teknik så det inte leder till minskad delaktighet och tillgänglighet för målgruppen.

Gällande att personer med funktionsnedsättning ska närma sig arbetsmarknaden lyfter rådet att det finns många personer som kan utföra arbete och det är viktigt att de erbjuds relevanta och arbetslika arbeten samt att de får en rimlig lön/ersättning för arbetet. För målgruppen är det problematiskt att många får en låg lön/ersättning vilket också senare leder till en låg pension.

Rådet lyfter en fråga kring vad det innebär att staden ska starta barnboende i egen regi. Förvaltningarna svarar att det handlar om bostad med särskild service för barn enligt 9 § 8 LSS. I dagsläget har staden inga boenden i egen regi och endast ett fåtal i privat regi är upphandlade av staden vilket gör att de flesta placeringar görs genom individuella avtal. Staden vill ha större rådighet kring olika insatser och behovet av fler barnboenden har uppmärksammats i boendeplanen.

Rådet lyfter stadens aktivitet kring att utreda förutsättningar och ekonomiska konsekvenser av en modell med icke biståndsbedömd ledsagning och föreslår att förvaltningarna erbjuder sig vara piloter om/när det ska testas i någon förvaltning. Staden är generellt duktiga på ledsagarservice, men fler timmar önskas och mer flexibilitet behövs. Bra om det blir friare för personer med funktionsnedsättning.

Rådet lyfter att snöröjning är ett återkommande problem som hindrar tillgänglighet och delaktighet för målgruppen. Det skulle behövas att man tog ett ordentligt grepp kring detta så det förbättras.

Vid Brommaplan finns stora problem med tillgängligheten då det är kuperat, vilket särskilt blir problematiskt på vintern.

Rådet lyfter det är stor skillnad som gångtrafikanter i västerort än i centrala staden kring exempelvis brist på sänkta trottoarkanter och att gångfällor är för trånga.

Rådet önskar lyfta brister kring tillgänglighet och delaktighet i samhället, även då förvaltningarna inte har rådighet att åtgärda problemet. Politiken eller förvaltningen kan då ändå ta med sig synpunkterna i de forum de är med i för att stödja kring att driva frågan framåt.

Politiken uppmanar till att det är viktigt använda ”tyck till” appen vid problem i fysiska miljön så de blir åtgärdade. Synpunkt lyfts från rådet att det hade varit bra om man kunde ringa ett telefonnummer och rapportera till en röstbrevlåda.

Rådet lyfter det finns en problematik kring att i de fall en person får avslag på sin ansökan om ledsagning, så går överklagan till domstol istället för nämndens politiker. Rådet framför att det kan kännas bättre och vara mer demokratiskt att få frågan prövad lokalt utifrån ett lokalt politiskt perspektiv än att bedömningen görs snävt i domstol enligt lagens lägstakrav.

Rådet påtalar också att medborgare som fått avslag inte har rätt till juridiskt stöd för att driva sitt ärende.

Politiken berättar att de tar med sig inspelen och instämmer i att det finns utmaningar.

Rådet lyfter att det är positivt att målgruppen äldre/seniorer finns med i arbetet kring ökad tillgänglighet och delaktighet.

Från båda presidierna lyfts ett stort tack för inspel och rådets funktion.

7. Genomgång av program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029:

*Fokusområde 3 Rätten att kunna ta del av den fysiska miljön
och garanteras säkerhet i kris*

Representanter från stadsmiljö och lokal gästar rådet och presenterar sitt arbete relaterat till fokusområdet gällande den del som handlar om fysiska miljön. Representanter berättar om förvaltningarnas stadsmiljöverksamheter och deras ansvarsområden och utifrån funktionshinderperspektiv (PPT bifogas).

Rådet ges möjlighet att ge förslag på prioriterade utvecklingsområden/aktiviteter inom fokusområdet.

Rådet lyfter att det är stor skillnad som gångtrafikanter i västerort än i centrala staden kring exempelvis brist på sänkta trottoarkanter och att gångfällor är för trånga. En del cykelbanor lutar väldigt mycket. För att komma till rätta med detta skulle man behöva se övergripande på detta och inte endast punktinsatser/åtgärder baserat på enskilda rapporteringar i ”tyck till”-appen.

Hässelby-Vällingby sdf informerar om att de planerat för en övergripande översyn kring vägbommar inom stadsdelen.

Bromma sdf berättar att man har gjort en utredning kring hur man ska hantera Kanadagässens spillning vid exempelvis badplatser.

Rådet lyfter att snöröjning är ett återkommande problem som hindrar tillgänglighet och delaktighet för målgruppen. Det skulle behövas att man tog ett ordentligt grepp kring detta så det förbättras.

Rådet lyfter det finns stadsdelar som börjat sopsalta gångstråken och trottoarer, inte bara cykelbanorna vilket förbättrat framkomligheten för gångtrafikanter.

Förvaltningarna informerar om att det kommit uppdrag att när en cykelbana saltas ska gångbanan bredvid också saltas framöver.

Rådet lyfter att snöavlastning ibland sker på handikapparkeringar. Förvaltningarna informerar att det inte får ske så det uppskattas att sådana observationer rapporteras in för åtgärd i de fall det rör stadens mark. Gäller det inte stadens mark är det ändå viktigt staden får kännedom så de kan påverka i sina samverkansforum. I ”Tyck till”-appen

sorteras ärendena av Trafikkontoret så den som rapporterar hinder i miljön behöver inte veta vems ansvarsområde det är.

Rådet påtalar framkomlighetsproblem gällande torghandlare i Hässelby gård. Förvaltningen är medveten om detta. Det är Trafikkontorets ansvarsområde och det finns en pågående diskussion kring problematiken där man försöker se över lösningar.

Rådet lyfter att färdtjänstchaufförer har tillstånd att åka fram på torg och gator som vanliga bilar inte får åka på, men vissa chaufförer känner inte till detta och vågar inte åka fram. Det gäller även i miljözoner. Det är regionen som ansvarar för färdtjänsten men förvaltningarna tar också med sig frågan kring hur man kan informera mer. Rådet ser behov av någon informationskampanj och dialog med taxibolagen.

Förvaltningarna berättar att när nya lokaler byggs följs stadens regler som ska säkra tillgängligheten. Feriearbetande ungdomar i Bromma gör årligen tillgänglighetsinventering i förvaltningens olika lokaler.

Rådet lyfter en fråga kring under vilka kriteriet tillgänglighet i lokaler utgår ifrån.

Bromma stadsdelsförvaltningen berättar om nya ungdomsgården "Ungdomens hus" som var en lokal som inte var tillgänglighetsanpassad från början. Åtgärder vidtogs för att anpassa med ramper, hiss etc för att den ska vara fysiskt tillgänglig.

Rådet lyfter det finns andra utmaningar kring tillgänglighet utifrån andra målgrupper än den fysiska tillgängligheten. Till exempel kan belysning, ljud och fönster vara avgörande för en del och påverka hälsan i de fall det är för ljusst eller surrar osv.

8. Information från förvaltningen

- Chefsstrukturen:
Bromma stadsdelsförvaltning berättar att det pågår arbete inom förvaltningarna kring en ny chefsstruktur utifrån stadens riktlinjer. Befattningen biträdande enhetschef är borttagen. Ny organisation är beslutat och tillsättning av chefer pågår. Vid nästa sammanträde 10 december kommer förvaltningarna presentera ny organisation som börjar gälla 1 januari.

- Återkoppling fråga vid föregående sammanträde kring om Bromma nyttjar dubbla sekretessavtal.

Nej, i Brommas verksamheter skriver personal endast under ett dokument att de tagit del av information kring rådande sekretesslagstiftning. I vissa verksamheter ser man dock behov av att muntligen även diskutera kring vikten av att med respekt för sina kolleger inte sprida information i andra sammanhang om vilka det är som jobbar i verksamheten, och vad kollegerna berättat på arbetet om sina egna liv. Uppfattningen är att de flesta tycker det är skönt att man pratar om detta för att undvika att information om medarbetare sprids i andra sammanhang. Dessa verksamheter har fortlöpande dialog om detta på verksamhetens APT.

9. Frågor och synpunkter från rådet

Inga ytterligare frågor och synpunkter utöver de som redan lyfts vid tidigare punkter.

10. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

11. Nästa möte

Nästa sammanträde hålls vid Hässelby-Vällingby sdf tisdag 2024-12-10.

Förvaltningarna presenterar respektive organisation 2025

Utvärdering av arbetsätt med rådet för funktionshinderfrågor

Tidplan sammanträden 2025

Förvaltningen föreslår att även fokusområde *4 Rätten till ett fungerande boende* behandlas

12. Mötets avslutande

Ordförande avslutar mötet.

Bilaga 1 – Budgetuppdrag och styrsignaler 2025 samt
förvaltningarnas planerade satsningar

Bilaga 2 – Presentation stadsmiljöverksamheten